Inventarisatie

Uitvoeringsagenda Programma Geweld hoort nergens Thuis

Zuid-Limburg

Onze centrale ambitie (komt overeen met het landelijk programma)

Huiselijk geweld voorkomen of zo vroeg mogelijk signaleren en adequaat reageren. Daardoor het geweld zo snel mogelijk en duurzaam stoppen, schade beperken en herstel bevorderen, zodat nieuwe ontwikkelkansen ontstaan. Hierbij gaat speciale aandacht uit naar kinderen die extra kwetsbaar zijn en door huiselijk geweld in hun ontwikkeling bedreigd worden.

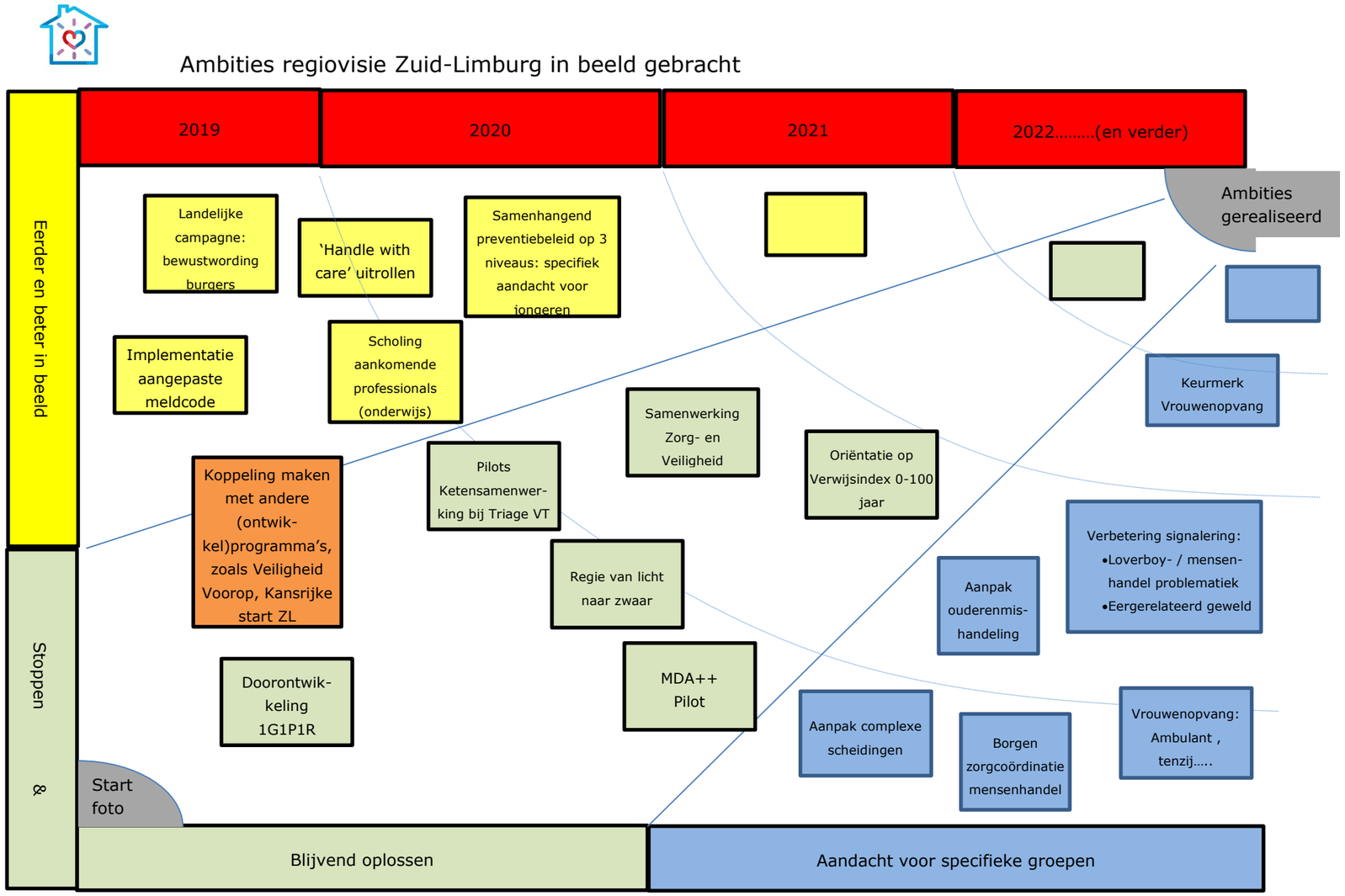

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
ALGEMEEN	**Acties mbt :** **Eerder en beter in beeld**		*Gemeenten en Veilig Thuis stimuleren de implementatie en monitoren de uitvoering en de naleving van de nieuwe aangescherpte meldcode.*	**(Bijdrage VHH)** Op de website van de Veiligheidshuizen duidelijk het verschil aangeven tussen VT en VHH met link naar het gebruik van de meldcode. **(Bijdrage Radar)** Radar heeft expertise op het gebied van: -preventie seksueel misbruik -preventie ongewenste/kwetsbare zwangerschappen. -psycho educatie over verstandelijke beperking tbv het voorliggende veld ter voorkoming van pesten/uitstoting. Radar is inzetbaar als regievoerder complexe jeugdzorg.	**Prioriteit**: aangescherpte meldcode breder toepassen d.m.v. inventarisatie, herijking, informatievoorziening en opleidingsplan. (Landgraaf) (**Heerlen**): * Binnen Heerlen zijn er aandacht functionarissen opgeleid (LVAK) * Daarnaast heeft elke medewerker de training meldcode gevolgd. * Binnen het analyseverslag is standaard aandacht voor (structurele) onveiligheid en daaraan gekoppeld de meldcode * Training risicoprofiel wordt gevolgd door elke consulent * Meldcode wordt geïmplementeerd in rapportagesysteem * Structurele caseloadbesprekingen tussen consulent en gedragswetenschapper waar altijd aandacht is voor huiselijk geweld en kindermishandeling * Er liggen afspraken met VT over afstemmen rondom meldcode/terugkoppelen van casussen * Kennissessies intern (andere afdelingen van Gemeente binnen WS) waarin meldcode is besproken. * Routeertafel vindt wekelijks plaats met VT, Gemeentelijke toegang, MW waarin HG casussen vanuit VT worden besproken en gerouteerd (Kerkrade) Gemeente Kerkrade onderzoekt hoe en op welke manier de functie van de aandacht functionaris te combineren is met de huidige verplichtingen en taken van de gemeente rondom huiselijk geweld en het toepassen van de meldcode. Gemeente Kerkrade is zich ervan bewust dat het aanstellen van een aandacht functionaris bijdraagt aan de implementatie, bewaken en naleven van de meldcode door alle medewerkers van gemeente Kerkrade. Daarnaast fungeert de aandacht functionaris als aanspreekpunt voor signalen over HW/KM Verder zijn er binnen team jeugd twee aandacht functionarissen die de training hebben gevolgd. Zij zijn de aanspreekpersonen voor HW/KM binnen team jeugd. De volgende afspraken/overleggen vinden plaats rondom HW/KM:. * Structurele caseloadbesprekingen tussen consulent en gedragswetenschapper waar altijd	

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
					aandacht is voor huiselijk geweld en kindermishandeling * Er liggen afspraken met VT over afstemmen rondom meldcode/terugkoppelen van casussen	
					Werkgroep formeren met OOV, Wmo, jeugd (beleid+uitvoering) en periodieke afspraken maken om voortgang uitvoeringsplan te monitoren (Landgraaf)	
					Uitvoeringsplan (samen met regiovisie) in route brengen ter besluitvorming (Landgraaf)	
1. Huiselijk geweld en kindermishandeling meer bespreekbaar maken	een publiekscampagne gericht op omstanders Publiekscampagne voor Professionals& burgers		**(Bijdrage Mondriaan)** Ambitie om binnen de afdeling preventie de mogelijkheden te onderzoeken van een preventieaanbod gericht op preventie van huiselijk geweld en psychiatrie. **(Bijdrage GGD JGZ)** JGZ als uitvoerder van de landelijke preventie-agenda. Wordt ingezet op 4 pijlers: •Ouderschap •Hechting •Gezondheid •Weerbaarheid	**(Bijdrage MEE Zuid Limburg)** Preventie door meer gebruik te maken van cliëntondersteuning. Rol ihkv preventie. Doorlopend, maar vooral in de "week tegen de kindermishandeling"	Periodiek aandacht via website en FB van J&G Parkstad In de "week tegen Kindermishandeling': LVAK dag voor AF Parkstad (mn IBers PO) Inzet bij de ZHS Heerlen **(Landgraaf)** (1)T&H zijn op de hoogte van de verschillende vormen van kindermishandeling en weten de signalen bij kinderen en omgeving (in samenspraak met de aandachtfunctionaris) goed te duiden. (2)Vermoedens van Huiselijk geweld en kindermishandeling (kindcheck) worden intern altijd besproken met de aandacht functionaris waarna er een gezamenlijk plan komt ter bespreking. (3)T&H meenemen in doen van zorgmeldingen bij zorgelijke situaties. (4)Landelijke campagne meenemen in december uitgave Gemindezaken (5)Op intranet regelmatig aandacht vragen voor dit onderwerp. Op inlogscherm meldpunt vermoedens huiselijk geweld/ kindermishandeling instellen? (zelfde als meldpunt datalekken) (Landgraaf) **(Heerlen)** Huiselijk geweld en kindermishandeling meer bespreekbaar maken	**(Bijdrage sociaal domein MST)** Inzetten op preventie o.a. door betrekken van schuldhulpverlening en andere organisaties die betrokken zijn bij het armoedebeleid met speciale aandacht voor kinderen in deze kwetsbare gezinnen.

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
					(JENS) Structureel op agenda zetten (team-overleg/intervisie enz) (1)Starten met een lokale intervisie en deze versterken tot zelfsturend. Vervolgens intervisie tussen de verschillende disciplines, gemeente overstijgend bevorderen. (2)Organiseren Gezamenlijk overleg door aandacht functionarissen in Landgraaf om uit te wisselen en samen te werken. (Landgraaf). **JENS:** HGKM als thema structureel op de agenda (teamoverleg/intervisie etc.)	
	Samen met ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties welke rol zij kunnen spelen in het bespreekbaar maken van huiselijk geweld en kindermishandeling.			1)De jongeren taskforce betrekken 2)mogelijk een Zuid-Limburgse groep met ervaringsdeskundigen opzetten	(Kerkrade) Een van de taken van de aandacht functionaris kan zijn om huiselijk geweld en kindermishandeling intern bespreekbaar te maken en richting professionals. Daarnaast dient de aandacht functionaris als vraagbaak voor andere medewerkers en kan advies geven over de aanpak van kindermishandeling.	
	In gesprek met Sensoor/luisterend oor en Korrelatie over welke rol zij kunnen vervullen					
	trainingen over gespreksvaardigheden voor professionals onder de aandacht brengen in de regio's			**(Bijdrage VHH)** Trainen van reclasseringswerkers om meer zicht te krijgen op het hele gezinssysteem. Kindsignalen en meldcode gebruiken. **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Bureau Jeugdzorg is Cideo-erkend en biedt opleidingen aan m.b.t. kindermishandeling aan voor jeugdzorgmedewerkers van partnerorganisaties. **(Bijdrage Radar)** Radar beschikt over expertise om in gesprek te gaan over GIA met kinderen/vowassenen met een verstandelijke beperking. **(Bijdrage Mondriaan)** Binnen Mondriaan wordt: - E-learning communiceren over geweld gebruikt. - E-learning kindcheck gebruikt door alle medewerkers die met minderjarige cliënten/patiënten werken. -e-learning verdieping kindermishandeling/huiselijk geweld.	*Staat sinds 2010 als geprioriteerd thema, waardoor veel trainingen hebben plaatsgevonden en aandachtsfunctionarissen opgeleid (LVAK) *Onderwijs is meegenomen * Staat als thema met acties in beleidsagenda Parkstad **(Beekdaelen**) Trainingen niet alleen onder de aandacht brengen vanuit invalshoek Jeugd. Sociale teams breed (Wmo, Participatie (sociale dienst), Jeugd), BOA's, OOV en hen structureel bijscholen. **(Landgraaf)**Inventariseren behoefte aan training gesprekstechnieken bij partners. **(Beekdaelen)**Bekijken of wij 1 aandachtsfunctionaris HG&KM afdoende vinden en hoe wij afwezigheid regelen in deze: 1 consulent extra scholen of afstemming/ vervanging door aandachtsfunctionaris in andere gemeente.	**(Bijdrage PIW)** PIW heeft drie aandachtsfunctionarissen HG en KM die hiervoor getraind zijn. Worden presentaties HG gegeven in teams.

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
				(Bijdrage GGD JGZ) Training hechting van JGZ 0-4 (signalen kunnen oppikken van verstoorde ouder-kindrelatie verdere uitrol naar leeftijdsgroep 4+. **(Bijdrage Movare)** Bij trainingen gespreksvaardigheden zijn meerdere invalshoeken van belang (knooppunten, mondige ouders, gelijke kansen alliantie, spanningsveld privacyregels.	Daarnaast onderzoeken of wij ook een aparte aandachtsfunctionaris Ouderenmishandeling in ons midden willen hebben. Specifieke kennis hiervoor is vereist en valt niet onder de deskundigheid van aandachtsfunctionaris HG&KM. Ook bij deze functionaris geldt de vraag: hoe regelen wij afwezigheid/ vervanging. Aandacht hebben voor scholing nieuwe collega's en maatschappelijke partners in Beekdaelen **Gemeente Brunssum** geeft trainingen aan het Fontyscol-lege pedagogiek in het kader van 1G1P etc. (Kerkrade) Voornemens om te inventariseren of behoefte is aan training/scholing voor medewerkers en partners. Nagaan of mogelijke subsidies vanuit het Rijk het financieel vraagstuk kunnen dekken. Voor jeugd in gesprek met opleidingsinstituut Bender.	
	In samenwerking met de Jeugdgezondheidszorg intensiveren we trainingen over het signaleren van kindermishandeling			**(Bijdrage GGD JGZ)** Jaarlijkse scholing kindermishandeling. Hiervoor kan landelijke expertise voor worden ingezet. Dit meenemen in de inhoudelijke opdracht van één JGZ ZL door de stuurgroep Eén JGZ. (Landgraaf) *Subsidie vanuit BLTKM voor elearning in de kinderopvang *subsidie vanuit BLTKM voor LVAK training	Zie boven Zijn lid van de LVAK	**(Bijdrage MIK-PIW groep)** Trainingen gespreksvaardigheden voor medewerkers en meldcode. M.b.t. de meldcode gebruikt MIK het PAKVAST-spel bij trainingen.
	Voor mishandelde kinderen is het heel belangrijk dat er eerlijk met hen gepraat wordt, dat ze uitleg krijgen over wat er gebeurt en dat er duidelijkheid gegeven wordt over wat er voor hen geregeld wordt.			In kaart brengen welke programma's er zijn en bepalen welke er al zijn of geïnitieerd moeten worden. **(Bijdrage Levanto, vrouwenopvang)** Methodiek veerkracht, onderdeel dat is beschreven in het Keurmerk Vrouwenopvang.	Deze vraag uitzetten bij de LVAK. **(Landgraaf)**	**(Bijdrage PIW)** Aanbod 'Let op de kleintjes'.
(Bijdrage RvdK) →			RvdK Limburg: in iedere zaak een veiligheidsplan	De RvdK heeft het denkkader van 'Signs of Safety'-benadering van Turnell & Edwards (1999) geïntegreerd in zijn onderzoeksmethodiek. **(Bijdrage VHH)** Aandacht voor gezin en kinderen van mensen die gedetineerd raken. Hierdoor verborgen HG-situaties in beeld krijgen (vaak durven gezinsleden pas iets te zeggen, als dader tijdelijk uit beeld is).		

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
				(Bijdrage Bureau Jeugdzorg) Jeugdzorgwerkers voeren standaard risicotaxaties uit in elke casus. Jeugdzorgwerkers zijn opgeleid in het voorkomen van sexueel grensoverschrijdend gedrag (VSGG-cursus).		
				De RvdK verricht in Zuid Limburg de toetsende taak (gesprekken met ouders (evt. kind, gecertificeerde instelling aan (bescherm)tafel). Zonodig wordt een veiligheidsplan gemaakt of bijgesteld.		
2. Werkgevers alerter maken	in gesprek met werkgevers en werkgeversorganisaties over hoe wij hen kunnen ondersteunen in het vroegtijdig signaleren en bespreekbaar maken van huiselijk geweld.			**(Bijdrage VHH)** Schuldhulpverlening alert op HG-sitauties.	Gesprek aangaan met Sociale zaken hierover. Personeel Mens Ontwikkel Bedrijf meenemen als ambassadeurs. Gesprek aangaan met eigen werkgever over alertheid. **(Landgraaf)** (Kerkrade) De insteek is om de werkgevers te informeren aandacht te vragen voor evt. problematiek in de prive sfeer en daarmee de thema's te bundelen. Denk hierbij aan schulden, geletterdheid, fysieke gezondheid, psychische gesteldheid.	
3. Zorgen dat professionals werken met de (aangescherpte) meldcode	• Ontwikkeling van de e-learning meldcode, de app meldcode actualiseren en filmpjes ontwikkelen over de aangepaste meldcode, in iedere regio leertafels over de meldcode, met specifieke aandacht voor informatie-uitwisseling, • 'Train de trainersessies' over de aangepaste meldcode organiseren; • projectleiders ondersteunen bij de implementatie van de aangepaste meldcode. • De wet verplichte meldcode in 2018 evalueren. Ook wordt binnen 3 jaar de aangepaste meldcode • (de afwegingskaders) en het gebruik ervan geëvalueerd.		*Gemeenten en Veilig Thuis stimuleren de implementatie en monitoren de uitvoering en de naleving van de nieuwe aangescherpte meldcode.*	**(Bijdrage RvdK)** In samenwerking met VT brengen worden de medewerkers op de hoogte gebracht van de nieuwe meldcode, en wat dit in de samenwerking tussen beide organisaties betekent. **(Bijdrage GGDZL)** Facilitering van aandachtsfunctionarissen voor organisaties. **(Bijdrage VHH)** Alle ketenpartners van de VHH uitdrukkelijk kennis laten maken met de meldcode. Alle professionals een verplichte e-learning module meldcode laten volgen. **(Bijdrage Radar)**	Zie boven Parkstad gemeenten hebben Meldcode Lokale aandachtsfunctionaris werkt plan van aanpak uit voor Landgraaf in najaar 2019. **(Landgraaf)** Implementeren meldcode in de eigen organisatie (**gehele gemeente Beekdaelen).** Goede procesafspraken. Goede positionering aandachtsfunctionaris HG&KM. Sociale diensten hebben hun eigen meldcode (als het goed is). Onderling afstemmen of dit ook goed aansluit op elkaar. **JENS:** 'Iedere medewerker in het bezit van de 'Signaleringswaaier Kindermishandeling'	**(Bijdrage MIK-PIW groep)** Trainingen gespreksvaardigheden voor medewerkers en meldcode. M.b.t. de meldcode gebruikt MIK het PAKVAST-spel bij trainingen. **(Bijdrage sociaal domein MST)** Verbinden van aandachtsfunctionarissen van verschillende organisaties (leren van elkaar), maar om gebruik van meldcode te stimuleren. **(Bijdrage PIW)**

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
	• In 2018 evalueren we de wet Verwijsindex risicojongeren. • We brengen de e-learning meldcode voor huisartsen, via de huisartsenkringbesturen en • huisartsen-ambassadeurs onder de aandacht in de regio's. • Kindcheck beter uitvoeren • Acties zodat professionals weten hoe ze vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen signaleren. • Aandacht geven aan en belemmeringen wegnemen professionals weten hoe ze vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen signaleren.			Meldcode is binnen Radar verankerd in werkprocessen. Komend jaar wil Radar aan de slag om medewerkers beter te laten signaleren en meer bewustwording creeren rondom gebruik meldcode. Radar wil graag aansluiten/gebruik maken van e-learning. **(Bijdrage Mondriaan)** - Binnen Mondriaan wordt E-learning meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld GGZ herkennen en gebruikt. - meldcode wordt toegepast door alle medewerker die in de GGZ met patiënten werken (volwassenen/ouderen/kinderen). -meldcode app en signaleringskaart worden binnen Mondriaan gebruikt. - binnen Mondriaan zijn aandachtsfunctionarissen aangewezen. **(Bijdrage GGD JGZ)** Kindcheck gebeurt nu door GGZ, MW en bij zorgen wordt VT ingezet. Bij (nog) geen zorgen kan ouder in contact worden gebracht met JGZ om samen te kijken wat de ouder(s) nodig hebben om kind goed te ondersteunen. **(Bijdrage Movare)** Alle aandachtsfunctionarissen zijn lid van de AF. Samenwerking met Veilig Thuis mbt. meldcode is een aandachtspunt **(Bijdrage MUMC)** Alle protocollen zijn volledig aangepast aan de vernieuwde Meldcode. Medewerkers worden geschoold door Augeo. • Ondersteunen van de uitrol hiervan	**(Beekdaelen**) Het is zaak VIP actief eenduidig te hanteren (ook bij maatschappelijke partners) en draagvlak voor toepassing ervan vergroten bij consulenten Meldcode is binnen de **Gemeente Brunssum** uitgerold over alle afdelingen die met burgers te maken hebben. Dit zodat HG en kindermishandeling snel gesignaleerd wordt. Ook zitten we regelmatig bij elkaar met de scholen en huisartsen binnen onze gemeente, hierin wordt dit thema bespreekbaar gemaakt. Samen-werkings-aanpak wordt hierin besproken en afgestemd. • Verwijsindex wordt regelmatig geëvalueerd • Start gemaakt voor AF, bv bij Mondriaan • Sinds 2010 bezig om aandacht te geven hieraan	Bij alle meldingen die worden gedaan door PIW wordt risico-taxatie en kindcheck uitgevoerd.
4. Veilig Thuis versterken	a. Implementatie van een vernieuwd triage-instrument b. Actualisatie Handelingsprotocol Veilig Thuis c. Vernieuwd informatieprotocol 2.0 d. Het versterken van de samenwerking tussen de keten zorg en straf e. Ontwikkelen van een werkwijze voor ouderenmishandeling f. Veilig Thuis professional van de toekomst			Zitten werkgroepen VT ZL **(Bijdrage Helse liefde)** Samenwerking met expertisebureau Helse Liefde intensiveren en afstemmen m.n. inzake loverboys/eergerelateerd geweld Duidelijke routing melding loverboy /mensenhandel/eergerelateerd geweld. Wat kan van VT worden verwacht, wat niet? Scholing signalering en hulpverlening problematiek Loverboys, eergerelateerd geweld/ mensenhandel. Helse liefde kan hierin een rol spelen.	Wens is om input Politie toe te voegen aan de routeertafel. **(Landgraaf)** (1)OOV in contact brengen met Veilig Thuis voor informatie verrijking. (2)In samenwerking met de politie aansturen op inzet Wet Tijdelijk huisverbod **(Landgraaf)** (Kerkrade) Voorheen zijn er interne overleggen geweest met korte lijnen, vervolgens sloot gemeente Kerkrade aan bij de routeertafel. Voor de consulenten is deze werkwijze niet efficiënt; het is veelal een werkverdeling en geen inhoudelijke bespreking. In jan/feb 2020 komt een	**(Bijdrage MIK-PIW groep)** Samenwerking met Veilig Thuis verbeteren. Advies en informatie m.b.t. meldingen **(Bijdrage sociaal domein MST)** Werkwijze van VT meer bekendheid geven bij partners (wat kan er van VT worden verwacht en wat niet).

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
	g. Aandacht voor outreachend werken door Veilig Thuis **(Bijdrage Veilig Thuis)** - Doorontwikkeling VT als kennis en expertise centrum (vanaf 2021) - Doorontwikkeling daderaanpak VT ism lokale teams (meer deskundigheid)			**(Bijdrage VHH)** Expertise van VHH meer naar voren halen in werkprocessen Veilig Thuis. Gezamenlijke trainingsdagen medewerkers VT, VHH en casemanagers THV. Overleggen organiseren tussen VT en VHH over specifieke thema's zoals stalking en huisverboden. **(Bijdrage GGD JGZ)** Samenwerkingsconvenant JGZ/VT is in ontwikkeling (vanuit actieprogramma KM).	evaluatierapport over de samenwerking tussen de gemeente en Veilig Thuis.	
Bijdrage RvdK→	*Veiligheid Voorop (**bijlage**)*		RvdK: bijdrage leveren om Programma *Veiligheid Voorop* concreet gestalte geven in Limburg	Uitwisseling tussen gedragsdeskundigen van de RvdK Limburg en medewerkers Veilig thuis om kennis uit te wisselen, bekendheid met Actieoverleg vergroten en samenwerking te intensiveren.		
			RvdK:	pilot met professionals van VT en de RvdK die o.a. elkaars MDO hebben bijgewoond. Check echtscheidingszaken zonder veel informatie bij VT op bekendheid. Doel anticiperen op onveiligheid en evt. op basis daarvan prioritering wachtlijst.		
5. Rapportages en communicatie verbeteren	Werken aan verbetering van de rapportage en communicatie dmv • Een kwalitatief goed feitenonderzoek • Het verbeteren van de communicatie en samenwerking tussen ouders, kind en professionals. • Een betere vormgeving en benutting van de ondersteuning voor ouders en kinderen		•	•Ontwikkeling van CSG •Jeugdbeleid Zuid Limburg, meenemen in de werkgroep 1G1P1R **(Bijdrage Xonar)** Xonar is betrokken bij het CSG en draagt zodoende bij aan de ontwikkeling hiervan. **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Bureau Jeugdzorg meldt bij aanvang van een kindbeschermingsmaatregel bij de betreffende huisarts en JGZ dat deze maatregel van kracht is en wie contactpersoon is. **Bijdrage Sevagram/Zuyderland (mede name VVT-instellingen en ziekenhuizen, Envida, Meander, Mondriaan, Zuyderland, Mosae, Vivantes en Cicero)** Geven aan dat themasessies VT gemist worden (hoort m.i. bij communicatie).	Gedragswetenschapper toetst de rapportages indien meldcode ingezet is: stukken voor de RvdK, 1G1P1R, analyseverslagen en regisseur draagt zorg voor duidelijke rapportage in systeem **(Landgraaf & Kerkrade).** **JENS**: Idee om meldcode (stappen) te implementeren binnen registratiesysteem	
			•	**(Bijdrage RvdK)** Actieplan feitenonderzoek 2018 – 2021) - RvdK toetst of kinderen vanaf twaalf jaar en ouders de perspectieven van informanten begrijpen,		

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
				of voor hen inzichtelijk is met welke informanten is gesproken en waarom, en of hierbij hoor en wederhoor is toegepast - RvdK stimuleert en ondersteunt een intercollegiale toets - RvdK organiseert ronde tafels om de dialoog tussen kinderen, ouders en professionals te bevorderen en gaande te houden - RvdK onderzoekt hoe kinderen en ouders makkelijker toegang krijgen tot hun dossiers - RvdK zet in op betere naleving van procescriteria voor het laten lezen van en het schriftelijk reageren op rapportages door kinderen en ouders. - RvdK biedt medewerkers periodiek rapportagetrainingen aaa		
6. Lokale teams versterken	• We ontwikkelen criteria vanuit het perspectief huiselijk geweld en kindermishandeling waaraan een lokaal team minimaal moet voldoen. Kennis over zicht op veiligheid en expertise over huiselijk geweld en kindermishandeling horen daar bij. • Iedere Veilig Thuis organisatie organiseert voor de eigen regio sessies (scholing) met • vertegenwoordigers van de wijkteams.			Analyse van de visie "risicogestuurde zorg" in relatie tot het lokale team/veld **(Bijdrage Veilig Thuis)** Doorontwikkelen routeertafels samenwerking VT/lokale teams, warme overdracht casussen **(Bijdrage Helse liefde)** I.H.K.V. preventie: scholing signalering en hulpverlening problematiek Loverboys, eergerelateerd geweld/ mensenhandel. Voorlichting, cursus advies d.m.v. EHL. **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Bureau Jeugdzorg is Cideo-erkend en biedt opleidingen aan m.b.t. kindermishandeling aan voor jeugdzorgmedewerkers van partnerorganisaties. **(Bijdrage GGD JGZ)** VT heeft bijdrage in scholing bij JGZ. **(Bijdrage Xonar)** Vanuit de expertise van Xonar op het gebied van huiselijk geweld, seksueel geweld, kindermishandeling en traumahulpverlening bijdragen aan de keten. **(Bijdrage Politie)** IHKV Preventie: d.m.v. vroegsignalering door bijv. wijkagent: voorliggend veld/lokale teams zo vroeg mogelijk in stelling brengen. **(Bijdrage MUMC)** Maandelijks MDO binnen MUMC met aansluiten van externe partijen (o.m VT, RvdK, gemeente, Maatschappelijk werk).	Zie lokaal plan van aanpak door aandachtsfunctionaris. Eventueel tweede aandachtsfunctionaris opleiden. Er komt meer kennis beschikbaar over daderhulpverlening **(Landgraaf)** **(Brunssum**)Team Jeugd gemeente Brunssum is bezig met het implementeren van Civil Care, dit om onze aanpak nog meer te richten op de verminderding herhaald zorgmeldingen. (Kerkrade) Jeugdhulp moet in de wijk beschikbaar komen. Daarbij gaan pilots van start om ondersteuning en zorg lokaal vorm te geven. Het uitgangspunt is een Wijkgerichte, integrale aanpak voor jongeren in Kerkrade. Daarvoor werken verschillende partners samen waarbij gemeente Kerkrade de regierol heeft. Daarnaast speelt vroegsignalering een belangrijke rol binnen de casuïstiek bespreking met de GW'er en de consulenten.	**(Bijdrage sociaal domein MST)** Sociale teams betrekken bij acties. Zij zijn betrokken bij de wijken en kunnen een waardevolle inbreng leveren.

Actielijn 1	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
				Overleg met JGZ 0-4 en 4-19 jaar.		
7. Forensisch medische expertise versterken	• het versterken van FME, financieren van het LECK • zorgen dat er ook in de toekomst voldoende expertise voor forensisch medisch onderzoek beschikbaar is		***(Bijdrage Koraal)*** Nieuwe strategie jeugd Koraalgroep. gepresenteerd. Met als pijlers meer aanwezigheid in het voorliggend veld. Inzetten expertise buiten Koraal. Koraal wil meedenken en werken aan een MDA++ team	Ontwikkeling MDA++ **(Bijdrage Xonar)** Bijdragen en betrokken worden in de ontwikkeling van MDA++ vanuit expertise huiselijk geweld, seksueel geweld, kindermishandeling en traumahulpverlening. **(Bijdrage MUMC)** Protocol voor forensische medische Expertise kinderen (FMEK)	(Kerkrade) Op Parkstad niveau zijn middelen gevraagd voor de uitvoer van een pilot rondom de MDA++ methodiek.	

Actielijn 2	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
Algemeen	Stoppen en duurzaam oplossen		*Ambities vrouwenopvang* *1. Vrouwenopvang organisaties in Zuid-Limburg volgen de landelijke ontwikkeling 'keurmerk vrouwenopvang' en werken met gemeenten aan een regionale invulling daarvan(groeimodel)* *2. Vrouwenopvang organisaties in Zuid-Limburg werken volgens het principe ambulant, tenzij…* **(Bijdrage RvdK)***:* Als keten effectiever reageren op onveiligheid van kinderen. Ontdubbelen, taken analyseren van partners jeugdstelsel. Dit om onnodig wachten te verminderen.	**(Bijdrage Levanto Vrouwenopvang)** - Deelname Pilot implementatie Keurmerk Vrouwenopvang. - Ambulant aanbod dat ingekocht kan worden door gemeeneten. - Coördinatie Aware - Aanspreekpunt ketenpartners Zuid Limburg. Pilot met professionals van VT en de RvdK die o.a. elkaars MDO hebben bijgewoond. Check echtscheidingszaken zonder veel informatie bij VT op bekendheid. Doel anticiperen op onveiligheid en evt. op basis daarvan prioritering wachtlijst. **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Geven uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen ten behoeven van o.a. kinderen die het slachtoffer zijn van kindermishandeling. Resultaten risicotaxaties worden door jeugdzorgwerkers doorvertaald in plannen van aanpak die getoetst worden door gedragswetenschappers/GZ-psychologen/orthopedagogen/specialisten. **(Bijdrage Xonar)** Xonar VO&H neemt deel aan het landelijk stelsel vrouwenopvang en draagt hierdoor bij aan de landelijke ambities.	**(Landgraaf**)(1)Afspraken met Levanto Groep over voldoen aan keurmerk door Moederopvang. Door de stuurgroep/regiegroep Wmo. (2)Samenwerking tussen Moederopvang, blijf van mijn lijf verbeteren. (3)Inzet Aware-kastjes en beschikbaarheid hiervan vergroten. (**Beekdaele**n)Borgen in afspraken MO en team Opvang en Beschermd Wonen. (**Voerendaal**)In onze visie hechten wij veel waarde aan preventie, doordat we veel van onze burgers kennen, veel samenwerking met ketenpartners hebben Gezien de kleine schaalgrootte van onze gemeente richten wij ons vooral op samenwerking met ketenpartners. We werken in een kleine overzichtelijke gemeente waarin we onze ketenpartners goed kennen en wij vaak samen werken, overleggen en projecten organiseren samen met deze ketenpartners. Integraal werken staat voor ons voorop in onze werkwijze. Voor ons zijn onderstaande punten in actielijn 2 daarom van belang. (Kerkrade) In onze gemeente vinden we het belangrijk om aan de voorkant te kunnen ageren. Dat betekent dat we proberen signalen van geweld in een gezin op tijd op te pakken. De 3D consulenten[1] spelen daarin een belangrijke rol : Jeugd-PW-Wmo. Integrale benadering van casuïstiek is essentieel weshalve samenwerking binnen de 3 kolommen van het sociaal domein dan ook voorop staat. De brede afspraken die in de Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen zijn vastgelegd, met name gericht op preventie van opvang , zijn daarin ook belangrijk.	
Extra **(bijdrage OM VT Zuid Limburg, Politie, 3RO, RvdK) →**	Implementatie 'Veiligheid voorop': Aanpak Huiselijk geweld/Kindermishandeling landelijk in elke regio.		9 Verbeteractiviteiten implementeren in afstemming tussen Veilig Thuis Zuid-Limburg en Noord- en Midden-	Zie 'Regionaal Uitvoeringsplan 2019 Veiligheid Voorop Limburg'		

[1] Een 3D consulent heeft specialistische kennis over alle 3 domeinen (jeugd, zorg en participatie) en wordt ingezet bij multi-problematiek casuïstiek.

Actielijn 2	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
			Lim-burg met justitiepart-ners (politie, 3 Reclasse-ringsorganisaties, Raad voor de Kinderbescherming en OM). Tevens afstemming met aanpak in sociaal do-mein (gemeente de regie).			
(bijdrage OM VT Zuid Limburg, Po-litie, 3RO, RvdK) →				Prioriteit: ** Werken vanuit Visie veiligheid voorop (ervarend leren, wat ga je als netwerk doen en wat heb je no-dig)* ** Actie-overleg (reeds gestart in de Eenheid Lim-burg elke donderdag, thema's HG/Zeden/binnenlandse mensenhandel)* ** Uitvoering geven aan handreiking strafbare kin-dermishandeling* ** Versterken regionaal netwerk zorg-straf (voortdu-rend proces)*		
1.	Multidisciplinair en systeemge-richt samenwerken		Uitrol van de visie dat we eerst samenwerken voor vei-ligheid, en vervolgens sa-menwerken om de oorzaken die ten grondslag liggen aan de onveiligheid aan te pak-ken middels risicogestuurde en herstelgerichte zorg. **(Bijdrage Koraal)** Koraal heeft de wens om mee te werken aan een inte-grale samenwerking	1. Zorg en Veiligheid zijn verbonden door o.a. het realiseren van een samenwerking met betrek-king tot 'Zorg- en Veiligheid' met aandacht voor laagdrempelige toegankelijkheid (en verbinding met medische expertise). **(Bijdrage RvdK):** deelnemen aan actieoverleg met OM, politie en Veilig Thuis door casus in te brengen waarbij forse veiligheidsrisico's (voor kinderen, ou-ders en/of professionals) spelen. **(Bijdrage Levanto Vrouwenopvang)** Deelname vrouwenopvang aan routeertafels. **(Bijdrage Veilig Thuis)** Samenwerking VT/VHH/lokale teams in de zeer complexe problematieken (gezamenlijke verant-woordelijk werkvoorraad) **(Bijdrage Helse Liefde)** Samenwerking met EHL en de ketenaanpak men-senhandel reeds aanwezig. Mogelijke intensivering. Slo bedden beschikbaar stellen voor deze doel-groep. **(Bijdrage VHH)** Betere samenwerking tussen Justitiepartners en zorgpartners d.m.v. gerichte daderaanpak parallel aan slachtoffers.	(3)Intern is duidelijk wat in het kader van de privacy gedeeld mag worden wanneer veilig-heid van kinderen in het spel is. (Landgraaf) **(Brunssum)** - Civil Care implementatie - Intensieve samenwerking tussen Team Jeugd, ISD-BOL, WMO en VTH. - Elke school heeft een vast contactpersoon om mee te sparren over zorgen rondom kinderen. - Elke huisarts heeft een vast contactpersoon om te sparren over zorgen /zorgvragen. **JENS**: Hoe kunnen we de drempel verlagen om te melden? (Kerkrade) Pilot start in januari 2020 om samenwerking in de wijk te versterken. De volgende partners maken deel uit van de pilot "Wijkgericht Inte-grale aanpak Jongeren Kerkrade" (WIJ.K.) : Impuls, JGZ, Team Jeugd en Gezin, Team Jeugdhulp en de zorgaanbieders Talent, Scoor, Lionarons GGZ, XONAR, Hai 5, Mutsaersstich-ting.	Routeertafels Huiselijk geweld en kindermishandeling uitbreiden met de Heuvellandgemeenten.

Actielijn 2	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
				Integrale werkwijze van de VHH onder de aandacht brengen van uitvoerende ketenpartners (verbinding straf en zorg). **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Bureau Jeugdzorg is samenwerkingspartner bij het voorkomen en reageren op Huiselijk geweld. **Bijdrage Sevagram (mede name VVT-instellingen en ziekenhuizen, Envida, Meander, Mondriaan, Zuyderland, Mosae, Vivantes en Cicero)** Doorgeven en overdragen van signalen rondom huiselijk geweld blijft vaak achter bijvoorbeeld bij overdracht van patiënt naar andere instellingen. **(Bijdrage GGD JGZ)** JGZ legt indien nodig verbinding met zorg –veiligheid.		
2. Traumascreening en passende hulp	Er moet altijd passende hulp op verschillende domeinen zoals veiligheid, onderwijs, zorg en schuldhulpverlening worden geboden en tevens moet de veiligheidssituatie op langere termijn in de gaten worden gehouden		*Gemeenten en ketenpartners hebben een gezamenlijk beeld van de betekenis van doorzettingskracht van regisseurs en leggen afspraken hierover vast.*	Zie boven **(bijdrage Helse Liefde)** Doorzettingsmacht/kracht organiseren. Doorbreken van hokjesdenken en bureaucratie. Momenteel stagneert de keten. **(Bijdrage VHH)** Levensloopbegeleiding, casemanager aan slachtoffer koppelen tot herstel is gerealiseerd. Gemeentegrens overstijgend.	**(Landgraaf**)(1)Er zijn nu lange wachtlijsten voor GGZ hulp 18+ en daderhulpverlening. Hier lokaal op sturen (2)Met JENS worden stappen gezet om wachtlijsten voor ambulante jeugdhulp GGZ te verkorten. In 2020 moet dit tot positieve resultaten leiden. **Brunssum** Politie schakelt rechtstreeks met Team Jeugd als ouders toestemming geven. Zo wordt hulp snel ingezet. (Kerkrade):Huisartsen verwijzen jeugdige patienten (0-18) met psychische en psychosociale klachten door naar hun POH-GGZ-jeugd. De POH-GGZ Jeugd is verantwoordelijk voor een goede probleemanalyse. Verder beoordeelt de POH-GGZ jeugd samen met de huisarts of het wenselijk/noodzakelijk is om de jeugdarts, het team jeugdhulp/jeugd en gezin of de school erbij te betrekken. Naast het bespreken van individuele cliënt heeft de POH-GGZ Jeugd ook contact met andere betrokken instellingen over ontwikkelingen/trends in de wijk en sluit hij/zij aan bij wijk overleggen hierover.	
3. Meer passende ondersteuning	• Als de situatie weer veilig en stabiel (genoeg) is en volwassenen (en hun kinderen) weer zelfstandig gaan wonen,		*De domeinen zorg en veiligheid zijn verbonden en ver-*	Analyseren of er nog hiaten zijn in een passende ondersteuning aanbieden. **(Bijdrage Radar)**	**(Landgraaf)(**1)Er wordt een brede analyse gemaakt van de situatie en WMO, Team Jeugd, OOV, ISDBOL werken nauw samen om tot meer stabiliteit te komen in een gezin.	

Actielijn 2	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
	krijgen zij daarbij passende ondersteuning. • De (werkzame elementen van-) methodiek Nieuwe Toekomst wordt in alle regio's onder de aandacht gebracht.		*ankerd in samenwerkingsafspraken vanuit de regiovisie op lokaal niveau.* *De aanpak van structureel onveilige casussen is versterkt door inzet van een specialistische en integrale Multi Disciplinaire Aanpak (MDA++).*	Radar verricht diagnostiek t.b.v. slachtoffers en plegers (met verstandelijke beperking). Radar biedt ondersteuning/behandeling voor slachtoffers van geweld met een verstandelijke beperking. Traumabehandeling (EMDR/CGT), psychoeducatie, weerbaarheidstraining, seksuele voorlichting. **(Bijdrage Xonar)** Xonar VH&H draagt bij aan de landelijke samenwerking en effectmeting van DNT.	(2)Wijkteams hebben passende formatie waardoor er de noodzakelijke aandacht uit kan gaan naar preventie en nazorg. (Kerkrade) De kernteams waarin de belangrijke partijen samenkomen onder voorzitterschap van de 3 D consulent, zijn het "Dreh- und Angelpunkt" en daarmee essentieel bij het organiseren van passende ondersteuning.	
4. Plegers strenger aanpakken **VHH geven aan dat titel de lading niet dekt.**	Hulpverlening, justitiepartners en gemeenten hebben een gezamenlijke taak bij de inzet van interventies die de pleger hulp bieden, aanpakken en slachtoffers – inclusief aanwezige kinderen – steunen. Maatregelen nemen mbtin een optimaal samenspel tussen inzet van zorg- en justitie-organisaties:			**(Bijdrage Helse liefde)** Plegeraanpak intensiveren. Meer mogelijkheden bekijken verdachten/daderaanpak. **(Bijdrage VHH)** Expertise VHH structureel inzetten aan de voorkant.	(**Landgraaf**)(3)Veiligheidshuis als expert inzetten voor voorlichting in de wijkteams over wat zij kunnen betekenen (**Brunssum**)Continu afstemmen met álle betrokkenen rondom straf en zorg. Iedereen wordt meegenomen in 1G1P. Niet alleen zorg.	**(Bijdrage sociaal domein)** Meer inzetten op daderhulpverlening. **(Bijdrage PIW)** Het groepsaanbod plegerhulpverlening is gestopt in WM, dit worden als een gemis gezien. Aanmeldingen aanbod 'Let op de kleintjes' stimuleren.
5. Scholen sneller informeren na geweldsincidenten thuis **(Bijdrage VHH)** Jeugdhulpinstellingen waar jongeren/gezinnen verblijven niet vergeten. **(Bijdrage GGD JGZ)** JGZ ook informeren om impact op kind te monitoren.	• Met Augeo, gemeenten, Veilig Thuis, scholen, (**Bijdrage Koraal)** jeugdhulpinstellingen waar jongeren/gezinnen verblijven en andere betrokkenen zoals de politie gaan we het aantal pilots 'handle with care' uitbreiden. • Met onafhankelijk onderzoek wordt de casuïstiek inclusief de ervaringen van signaleerders, leerkrachten en kinderen geëvalueerd.			**(Bijdrage Helse liefde)** Scholen leren signaleren problematiek Loverboys, eergerelateerd geweld/ mensenhandel. Voorlichting, cursus advies d.m.v. EHL.	Handle with care is gestart als pilot. Na succesvolle afloop van de pilot is het de intentie om dit uit te rollen over rest Parkstad 2020-2021 •Handle with care Is al uitgerold over Heerlen **(Bijdrage Movare)** Ambitie wordt onderschreven door Movare. (1)Uitrollen handle with care binnen JGO en Knooppunten, samen met JENS. Opvragen draaiboek implementatie bij Beppie. Er komt lokaal een 'protocol' hoe om te gaan met crisissituaties, waarvan informeren scholen over DAT-informatie. (Landgraaf) **VSVParkstad**: uitrol ook bij VO **JENS**: Registratie op de website van augeo. Interessante cursussen. Zowel voor de individuele medewerker als ook organisatie breed.	**(Bijdrage PIW)** Bij huiselijk geweld worden scholen en huisartsen als informant benaderd als kinderen in de situatie aanwezig zijn. Groep Girls talk start binnenkort Pilot Handle with Care is gestart in Maastricht

Actielijn 2	Landelijke acties		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvel. Westelijke Mijnstreek
6. Opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld verbeteren **(Bijdrage VHH)** Plegeropvang niet vergeten. Direct hieraan daderaanpak/plegerhulpverlening koppelen.			*1. Structurele borging Centrum SG* *2. Vergroot meldingsbe-reidheid bij burgers en professionals*	* CSG is actief **(Bijdrage Xonar)** Xonar is samenwerkingspartner in het CSG(L) en betrokken bij de borging hiervan.	*Eerste gesprek heeft plaatsgevonden tussen Slachtofferhulp en de lokale Toegang Parkstad (**Landgraaf**)(1)In de samenwerking met Blijf van mijn Lijf beeld krijgen bij hoe dit nu vorm krijgt. (2)Formatie in de wijkteams op peil houden (meerjarenplan) zodat spoedmeldingen met betrekking tot huiselijk geweld direct opgepakt kunnen worden. (**Beekdaelen**)Aandacht voor communicatie door gemeente, zodat meldingsbereidheid groter wordt. (Kerkrade) Dringende situaties moeten door deskundig interveniëren van de 3D consulenten (korte lijnen) snel opgepakt worden. Daarvoor is onder andere belangrijk dat medewerkers snel achter de voordeur kunnen komen bij een gezin waar huiselijk geweld speelt. Daarbij trachten we de noodzaak van Blijf van mijn Lijf te voorkomen door op tijd alternatieve opties in te zetten, zoals alternatieve huisvesting. De lijn vanuit de professionals naar Blijf van mijn Lijf moet echter wel kort zijn. Ook moet het Centrum Seksueel Geweld voldoende bekend zijn bij professionals en burgers, met andere woorden er moet meer aandacht komen voor passende communicatie. Mensen die verward gedrag vertonen, zoals personen met psychische problemen of met een licht verstandelijke beperking kunnen slachtoffer worden van huiselijk geweld. In Kerkrade maakt de wijk GGZ onderdeel uit van het kernteamoverleg. De wijk GGZ werkt als verbindingsofficier in het netwerk van veiligheid en zorg. De wijk GGZ met expertise op het gebied van psychiatrie en GGZ geeft advies over casuïstiek en indien nodig worden de nodige stappen ondernomen om escalaties te voorkomen.	

Actielijn 3	**Landelijke acties** **Extra aandacht voor specifieke groepen**		**Ambities** **Zuid-Limburg**	**Zuid-Limburg acties**	**Parkstad Acties**	**Maastricht-Heuvell** **Westelijke Mijnstreek**
1. Slachtoffers van seksueel geweld	• Onderzoek hoe we professionals in de zorg en bij Veilig Thuis beter kunnen toerusten om seksueel geweld te herkennen, waarbij ook het signaleren en de risico's die online spelen meegenomen worden. Dit wordt meegenomen in het onderzoeksprogramma dat we binnen dit programma opzetten. • In acute situaties van seksueel geweld moet er doorverwezen worden naar de CSG's en we willen de bekendheid van de CSG's vergroten voor hulpverleners.		*1. Structurele borging Centrum SG* *2. Vergroot meldingsbereidheid bij burgers en professionals*	Onder aandacht brengen bij VT, Politie en lokale veld **(Bijdrage Helse liefde)** Er wordt goed samengewerkt tussen CSG en EHL, korte lijnen via coördinator **(Bijdrage VHH)** Coördinatie mensenhandel bij het VHH onderbrengen. Integrale samenwerking tussen justitie en zorg. Procesregie en casusregie laten samenwerken. **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Jeugdzorgwerkers zijn opgeleid in het voorkomen van Sexueel overschrijdend gedrag (VSGG-cursus). **(Bijdrage Xonar)** Xonar is samenwerkingspartner in het CSG(L) en betrokken bij de borging hiervan. **(Bijdrage Movare)** Meer informatievoorziening richting primair onderwijs. Dit kan nl. aan de orde zijn in groepen 7 en 8.	(actualisering) scholing medewerkers en partners, ook van toepassing op punten 2 t/m 6 **(Beekdaelen**)Voorstel: aparte kolom opnemen over scholing/opleiding en (daarbij alle partners expliciet benoemen) en aparte kolom communicatie (intern en extern)	
2. Slachtoffers mensenhandel en loverboys **(Bijdrage RIEC)**	dat professionals die huiselijk geweld en kindermishandeling signaleren ook weten wanneer sprake is van seksuele uitbuiting en doorverwijzen naar de juiste zorg. • Hierover gaan we met het netwerk Veilig Thuis in overleg. • Vanuit VWS vinden gesprekken plaats met de KNMG over de signalerende rol die artsen kunnen spelen bij mensenhandel. • De functie zorgcoördinatie mensenhandel in heel Nederland wordt geregeld voor 18- en 18+ slachtoffers		*1.a De ketenregie en 1.b. zorgcoördinatie Mensenhandel zijn geborgd".* 1a.Ketenregisseur is geborgd 1b.1 oktober regeling voor 2019 en 2020 Borging vanaf 2021 in samenhang met Ghnt. *2.a Deskundigheidsbevordering bij de meldpunten van VT NML en VT Z.* *2b. awareness kweken bij burgers, scholen , wijkagenten, 1e lijnszorg, GGZ, gemeenteambtenaren en leren herkennen van signalen.*	Contact leggen: "Helse liefde" om een "roadshow te doen om deze problematiek? •Wordt belegd in Limburg •onder aandacht brengen bij inkoop -Helse Liefde en Comensha gaan trainingen aanbieden -AVIM verzorgt trainingen bij gemeenten, bij politie, -Helse Liefde verzorgt voorlichting op scholen -Goed in kaart brengen wat er al is en dit bundelen en samen uitdragen onder regie Ketenregisseur **(Bijdrage expertisbureau Helse Liefde)**	Signaleren via 11VB :Het nieuwe signaleringsinstrument 11VB heeft als doel het risico op (potentieel) slachtofferschap bij jongeren met een licht verstandelijke beperking vroegtijdig te signaleren en passende interventies en hulpverlening te bieden.	**(Bijdrage PIW)** Expertise van Helse liefde meer gebruiken.

Actielijn 3	Landelijke acties Extra aandacht voor specifieke groepen		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvell Westelijke Mijnstreek
	• Met de VNG bespreekt VWS hoe partijen in het programma Zorglandschap Jeugdhulp beter kunnen doorverwijzen naar specialistische hulp voor slachtoffers loverboys en hoe de bekendheid bij verwijzers over de beschikbare hulp kan worden vergroot. • extra opvangplekken voor slachtoffers van mensenhandel die specialistische opvang nodig hebben. • hulp en opvang gericht is op de meest kwetsbare groepen, bv LVB • Om zicht te krijgen op de effectiviteit van behandelprogramma's financiert het ministerie van VWS een onderzoekslijn in het onderzoeksprogramma kindermishandeling bij Zon/Mw		*3. Meldpunt is overzichtelijker ingericht.*	-preventie/ voorlichting en trainingen verzorgen… ook binnen het onderwijs, zorginstellingen en gemeentes leren signaleren -advies en consult bij casussen -ondersteunen van ouders minderjarigen bij loverboy problematiek en 18+ in uitbuitsituaties - samenwerking VT ZL en andere organisaties intensiveren. **(Bijdrage Koraal)** Behandelaanbod voor LVB slachtoffers van mensenhandel. Er is een ambulant aanbod, een residentieel aanbod (hoofdlocatie MHWM met uitstroom naar oa PS) Tevens is er het signaleringsinstrument 11VB ontwikkeld Geven van (micro-trainingen) voor hulpverleners (bewustwording en omgaan met signalen. Borgen van zorgcoördinatie van Mensenhandel. Dekkend ketennetwerk creëren. Goede triage organiseren. Goede samenwerking met Politie is belangrijk ihkv mensenhandel en loverboyproblematiek. **(Bijdrage VHH)** Training Wolf in Schaapskleren voor alle middelbare scholieren. **(Bijdrage Xonar)** Xonar VO&H en jeugd is betrokken bij de werkgroep ketensamenwerking slachtoffers loverboys. Neemt daarnaast deel aan het maandelijks casusoverleg in de keten (IMEPL). **(Bijdrage Movare)** Meer informatievoorziening richting primair onderwijs. Dit kan nl. aan de orde zijn in groepen 7 en 8.		
3. Eergerelateerd geweld/schadelijke traditionele praktijken	• We doen een verkennend onderzoek: wat doet het bespreekbaar maken van moeilijke onderwerpen zoals vrouwelijke genitale verminking (VGV) met de professionele relatie tussen JGZ/huisarts/ ver-			Problematiek analyseren en gepast aandacht geven. *Vluchtelingenwerk erbij betrekken Analyseren wat nog aanvullend nodig is. **(bijdrage expertisebureau Helse liefde)** *specialisme m.b.t. deze problematiek	**JENS**: Behoefte: aandachtsfunctionaris binnen team en voorlichting/kennis vergroten binnen de hulpverleners.	**(Bijdrage PIW)** Expertise m.b.t. interculturele gespreksvoering/communicatie vergroten (wat kan/wat kan niet, welke aanpak is wenselijk etc.).

Actielijn 3	Landelijke acties Extra aandacht voor specifieke groepen		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvell Westelijke Mijnstreek
	loskundige met ouders en aankomende ouders? Waarom lukt het sommige professionals wel en andere niet? • We geven voorlichting en werken samen met zelforganisaties om kennis, adequaat signaleren en handelen door hulpverleners te bevorderen. • Het ministerie van VWS geeft subsidie aan FSAN (Federatie van Somalische Associaties in Nederland) voor het opleiden van sleutelpersonen. De sleutelpersonen zijn cruciaal in het bespreekbaar maken van schadelijke traditionele praktijken, waaronder VGV. Mogelijkheden voor hun inzet en meerwaarde dient bekend te worden gemaakt bij zorgprofessionals in de regio, zoals GGD, JGZ, verloskundigen, huisartsen. • We ontwikkelen een e-learning communicatie specifiek voor medewerkers JGZ met filmmateriaal waarin voorbeelden over gespreksvoering met migrantenouders uitgewerkt zijn. • In het onderzoeksprogramma (zie hoofdstuk 4) nemen we de vraag mee hoe we de meldings- en aangiftebereidheid bij groepen waarbinnen eer een belangrijke rol speelt kunnen verhogen.			-preventie en voorlichting Trainingen voor professionals, ook binnen het onderwijs -advies en consult bij casussen -kennis overdracht -reeds intensieve samenwerking in den lande ook met opvang van slo en hun gezinnen **(Bijdrage VHH)** Trainen van professionals in het herkennen van signalen eergerelateerd geweld. **(Bijdrage Bureau Jeugdzorg)** Bureau Jeugdzorg heeft deskundigheid op het gebied van eerwraak en genitale verminking. **(Bijdrage GGD JGZ)** Verpleegkundigen seksuele voorlichting voeren gesprekken in het kader van VGV. Project met inzet van sleutelpersonen tbv. Signalering en doorverwijzing in het verleden (tot 1-1-2018). Vanwege extra middelen geschrapt wordt als gemis ervaren.		
4. Kinderen in kwetsbare opvoedsituaties	• In samenwerking met Veilig Thuis, de volwassen GGZ en de gemeenten wordt aan kinderen van ouders met ernstige psychische problemen en verslaving gratis (buitenschoolse) opvang aangeboden. • We willen ervoor zorgen dat in de regio's het gesprek tussen zorgverzekeraars, ggz-		*Ambitie preventie jeugd* *Preventie gericht op de beeldvorming ten aanzien van huiselijk geweld onder jongeren krijgt specifiek aandacht. Bestaande effectieve programma's worden voortgezet. Daarnaast is aandacht voor de ontwikkeling van aanvullend aanbod voor en door jeugd en uitgevoerd op alle 3 preventie niveaus*	**(Bijdrage RvdK)** De RvdK en de GI Bureau Jeugdzorg Limburg bespreken aan de beschermtafel / beschermplein nieuwe (stief)kinderen, ongeboren baby's in een gezin waarin een kind onder voogdij (van GI) / onder toezicht staat/uithuis geplaatst is. Koppelen met Programma Kansrijk van start en Trendbreuk Gesprek aangaan met deze organisaties	•Maatwerk aanbieden/ SMI **(Landgraaf**)Training herkennen LVB die door de regiegroep WMO wordt uitgezet toegankelijk maken voor Halt, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en professionals bij Veilig Thuis en lokale organisaties (JENS, Welsun)	

Actielijn 3	Landelijke acties Extra aandacht voor specifieke groepen		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvell Westelijke Mijnstreek
	instellingen voor volwassenen, hulpverlening gericht op het kind en gemeenten tot stand komt over hoe we systeemgerichte hulp voor deze kinderen en deze ouders kunnen verbeteren. We vragen de regio's dit te organiseren. • herkenning van LVB van mensen door Halt, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en professionals bij Veilig Thuis verbeteren. • Iedere professional die werkt met kwetsbare ouders – waaronder ouders of aanstaande ouders met een licht verstandelijke beperking – gaat expliciet na of er kinderen in het spel zijn, en zorgt dat het netwerk en ondersteuning rond de kinderen geactiveerd wordt zodat deze kinderen ondanks de problemen van de ouders gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Dit wordt opgepakt in het programma Zorg voor de Jeugd van het ministerie van VWS en het ministerie van JenV, de VNG, de branches en cliëntenorganisaties.		**(Bijdrage Levanto Vrouwenopvang)** Landelijke actie vanuit Federatie Vrouwenopvang: financiering kinderen in de opvang. Zo snel mogelijk samen met externe partijen de juiste hulp organiseren voor kinderen. Zo kort mogelijk verblijf van kinderen in de opvang. **(Bijdrage Koraal)** Koraal kan en wil vanuit dit behandelaanbod de verbinding leggen met andere zorgpartners. Op welke wijze is afhankelijk van behoefte (uitvoering, triage, delen van LVB expertise)	Onderzoeken wat nog nodig is **(Bijdrage Levanto Vrouwenopvang)** - Realiseren vader-kind opvangplekken. - Pilot 2 woningen voor gezinnen die dakloos zijn geworden. **(Bijdrage VHH)** Aandacht voor kinderen van gedetineerde ouders. **(Bijdrage Koraal)** Koraal biedt behandelprogramma's aan kwetsbare (LVB) gezinnen middels MST, FACT, Intensieve Thuisbehandeling (ITB) en Streetwise. **(Bijdrage Helse liefde)** -Problematiek tijdig signaleren ivm kwetsbaarheid problematiek loverboy/mensenhandel. -Leren signaleren problematiek en hoe aan te pakken -Advies, training, voorlichting EDL **(Bijdrage GGD JGZ)** JGZ voert VoorZorg en Stevig ouderschap uit. Unit seksuele gezondheid voert Nu niet Zwanger uit. Kindcheck gebeurt nu door GGZ, MW en bij zorgen wordt VT ingezet. Bij (nog) geen zorgen kan ouder in contact worden gebracht met JGZ om samen te kijken wat de ouder(s) nodig hebben om kind goed te ondersteunen. **(Bijdrage Xonar)** Xonar draagt bij aan deze ambitie vanuit de brede betrokkenheid bij kwetsbare cliënten en ouders. **(Bijdrage Movare)** Voorkomen van inefficiëntie in hulpverleningstrajecten. Bij beleidsontwikkeling goed aansluiting zoeken met 'de werkvloer'. **(Bijdrage MUMC)** Op alle locaties teams kindermishandeling/risicozwangeren	**(Beekdaelen)**Voorwaarden voor toepassing SMI opstellen om te voorkomen dat symptoombestrijding plaatsvindt ipv aanpak onderliggende problematiek **(Beekdaelen)**Voorliggend veld informeren en activeren. (Kerkrade) door MEE worden de trainingen LVB en NAH aangeboden aan de medewerkers van gemeente Kerkrade. Deze trainingen zijn gepland voor 2020.	

Actielijn 3	Landelijke acties Extra aandacht voor specifieke groepen		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvell Westelijke Mijnstreek
				Alle JGZ organisaties in ZL-gemeenten kunnen interventies Voorzorg en Stevig ouderschap toepassen o.b.v. Kansrijke Start Beekdaelen		
4b Kwetsbare vrouwen				*Uitrol Nu niet Zwanger* **(Bijdrage Radar)** Radar heeft expertise in: Het ondersteunen van kwetsbare ouders (LVB) gedurende zwangerschap/voorbereiden op leven met kind. -ondersteunen van kwetsbare ouders in de eerste periode met hun baby (veiligheid kinderen, opbouwen band). **(Bijdrage Koraal)** Het behandelproduct Streetwise biedt behandeling en ondersteuning aan tienermoeders en heeft ook aanbod ontwikkeld om 'ongewenste' zwangerschap bij tieners te voorkomen **(Bijdrage Helse liefde)** Rekening houden kwetsbaarheid voor mogelijk slachtoffer mensenhandel **(Bijdrage MUMC)** Op alle locaties teams kindermishandeling/risico-zwangeren Betrokkenheid bij Kansrijke start en dus betrokken bij initiatieven voor risico-zwangeren.	**Landgraaf en Kerkrade** doen al mee aan Kansrijke Start waar NNZ in is opgenomen. NNZ is uitgerold in Heerlen en Maastricht	
5. Complexe scheidingen	• Verbeteren van de triage door Veilig Thuis, wanneer er sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld, of een vermoeden daarvan, zodat beter zicht is op de onderliggende problematiek en beter een passend hulpaanbod kan worden gedaan.		*Ambitie complexe scheidingen* *Er is een samenhang en regie in de aanpak van complexe scheidingen.*	Uitrol van de beschikbaar gestelde interventies **(Bijdrage Lionarons)**	•echtscheidingsloket is van start Preventieve ondersteuning aanbieden. (**Landgraaf**)(1)Loket/inloop voor complexe scheidingen wordt opgezet in Landgraaf en beter bekend maken.	

Actielijn 3	Landelijke acties Extra aandacht voor specifieke groepen		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvell Westelijke Mijnstreek
	• We zetten in op het beter benutten, beschikbaar maken en indien nodig ontwikkelen van effectieve interventies bij vechtscheidingen, dus een meer gevarieerd aanbod waardoor beter een passend aanbod kan worden gedaan. Dit wordt uitgevoerd door het programma Scheiden zonder Schade van JenV, VWS en VNG.			Kinderen uit de knel (aanbod wat o.a loopt bij Amacura, maar mogelijk ook doorontwikkeld kan worden bij andere organisaties) **(Bijdrage Xonar)** Vanuit expertise op het gebied van trauma, seksueel of huiselijk geweld vroegtijdig participeren aan de triage.	(1)Lokale inventarisatie over wat we missen loopt om hier vervolgens acties op uit te zetten die ook regionaal gebruikt kunnen worden. **(Beekdaelen**)Communicatie over echtscheidingsloket, Idem actielijn 3 punt 1: aparte aandacht voor interne externe communicatie	
				(Bijdrage RvdK) (Pilot UHA (**bijlage werkproces**): Pilot van rechtbank Limburg, gemeenten en RvdK waarin de rechter in bij hem lopende procedures van kinderen in vechtscheidingen bij instemming van de ouders kan gelasten dat de noodzakelijke jeugdhulp voor ouders en/of kinderen direct en zonder wachttijden vanuit de zittingszaal wordt gestart.		
			RvdK heeft ambitie om ouderbijeenkomsten op initiatief van RvdK en in coproductie van de RvdK met de gemeente te starten met de bedoeling dat dit door de zuid Limburgse gemeenten wordt overgenomen. Onder de aandacht brengen ouderbijeenkomsten bij gemeenten en ketenpartners Met als doelstelling een uiteindelijke overname van de organisatie en coördinatie van de ouderbijeenkomsten door het voorliggend veld.			
6. Aanpak ouderenmishandeling	a. Borging van het Actieplan 'Ouderen in veilige handen' b. Het taboe doorbreken c. Lokale allianties sluiten		*Ambitie Ouderenmishandeling* *1. Burgers en professionals herkennen de signalen van ouderenmishandeling".* *2. De meldingsbereidheid bij burgers en professionals is vergroot;*	Borging initiëren **(Bijdrage Mondriaan)** Binnen Mondriaan: - wordt E-learning ouderenmishandeling gebruikt (leren wat ouderenmishandeling is, hoe te herkennen etc.).	Aandacht voor communicatie en bekendheid waardoor meldingsbereidheid groter wordt. Betrekken lokale partners (ouderenbonden, verzorgingshuizen, parochies e.d.). (**Beekdaelen)**Aanstellen aandachtsfunctionaris Ouderenmishandeling?	

Actielijn 3	Landelijke acties Extra aandacht voor specifieke groepen		Ambities Zuid-Limburg	Zuid-Limburg acties	Parkstad Acties	Maastricht-Heuvell Westelijke Mijnstreek
			3. De aanpak tegen financiële uitbuiting is gerealiseerd.	-vinden referaten plaats betreffende ouderenmishandeling. -vinden klinische lessen plaats tav ouderenmishandeling op klinische afdelingen. Mondriaan ouderen neemt deel aan het ketenoverleg/regio overleg huiselijk geweld met de VVT sector en Zuyderland. **Bijdrage Sevagram/Zuyderland (mede name VVT-instellingen en ziekenhuizen, Envida, Meander, Mondriaan, Zuyderland, Mosae, Vivantes en Cicero)** Geven aan dat ouderenmishandeling meer prioriteit moet hebben dan nu wordt aangegeven mede gezien de vergrijzing van Zuid Limburg, maar ook de landelijke campagne die vanuit het landelijk programma is gestart.	(Kerkrade) In Kerkrade zijn 5 casemanagers dementie bij de huisartsen actief. Zij zijn de aanspreekpersonen voor ouderen met dementie en komen achter de voordeur. Bij signalen van ouderenmishandeling (OM) wordt snel geschakeld en de juiste partners benaderd. Daarnaast moet onderzocht worden of de mogelijkheid bestaat om een aandacht functionaris OM aan te stellen. Verder zijn verschillende campagnes geweest om bewustwording rondom OM te vergroten. Een recent voorbeeld is de app 'Wie helpt?!', gelanceerd door de zorgorganisatie Tante Louise tegen ouderenmishandeling. Deze app wordt via de landelijke campagne van het ministerie van VWS bekendgemaakt. Lokaal wordt de informatie gedeeld via nieuwsbladen, FB, eigen website en intern met de medewerkers. Ook wil gemeente Kerkrade inzetten op e-learning trainingen zoals 'Veilig ouder worden' om vrijwilligers en professionals signalen van ouderenmishandeling te herkennen.	